

Årsplan 2018

MILJØPUNKT
ØSTERBRO

INDHOLD

Læsevejledning	3
Borgerrettede miljøaktiviteter- formidling af bæredygtig livsstil	3
Workshops, events, oplæg og guidede ture i 2018	4
Lånehøns, lånecykler og elsparekuffert	5
Bydelsarrangementer	6
Kommunikation og formidling	6
Aktivitetsoversigt, borgerrettede miljøaktiviteter	7
Fornemmelse for mad	8
Aktivitetsoversigt, Fornemmelse for mad	9
Budget 2018	10
Bilag: Strategiplan 2015-2018	

Miljøpunkt Østerbro årsplan og budget 2018

Årsplanen vedrører de af Miljøpunkt Østerbros aktiviteter, som er støttet af Østerbro Lokaludvalg i 2018, og tager afsæt i vedlagte Strategiplan 2015-2018.

Læsevejledning

Indledningsvis er der en kort beskrivelse af arbejdsområder. Derefter følger skemaer med konkrete aktiviteter og succeskriterier.

Til sidst følger budgettet 2018, som viser anvendelsen af driftsmidler og aktivitetsmidler. Ved årets start udarbejdes et årshjul og en kalender, der viser eksempler på fastlagte og mulige aktiviteter i løbet af året.

Borgerrettede miljøaktiviteter - formidling af bæredygtig livsstil

Miljøpunkts formål er at vejlede og inspirere til en mere bæredygtig livsstil. Miljøpunkt skal støtte og udvikle det lokale miljøarbejde ved at inspirere og engagere borgere, foreninger, institutioner og erhvervsliv til aktivt at deltage i miljøprojekter.

Derudover understøtter Miljøpunkt de miljørelaterede aktiviteter og kampagner, som Københavns kommune lancerer i bydelen. Det kan f.eks. være Kommunens udrulningen af affaldssortering i forskellige fraktioner i bydelen. Det er f.eks. også oplysning og formidling om lokal klimatilpasning og de tiltag kommunen tilbyder borgerne.

Det er ligeledes en vigtig opgave for Miljøpunkt at støtte op om, og engagere sig i frivillige borgeres og lokale organisationers initiativer til en mere bæredygtig bydel.

Workshops, events, oplæg og guidede ture i 2018

I det kommende år vil Miljøpunkt afholde en række workshops, events og guidede ture for borgerne. Nogle af dem i samarbejde med forskellige andre aktører på Østerbro. Derudover afholdes løbende oplæg og foredrag, der kan inspirere til en bæredygtig livsstil og et bæredygtigt forbrug.

Der vil løbende komme nye emner til, da Miljøpunkt skal være fleksibelt til at lade sig inspirere af borgernes efterspørgsel

Aktiviteterne vil eksempelvis omhandle:

- Reducer dit madspild/dit økologiske fodaftryk/affald – evt. i samarbejde med Østerbro Madhaver
- Affald, ressourcer og cirkulær økonomi – i samarbejde med CradlePeople
- Planteworkshop – grøn altankasse/forgrønning af byen, sank i det vilde Østerbro
- Flagermusture i Fælledparken - i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening

- Dit grønne Østerbro – vi besøger grønne steder i byen og borgerens egne byhaver. Evt. i samarbejde med NaTur i Byen og Cykling uden alder. Måltrettet ældre borgere.
- Høstfest – med æblemosteri og fokus på selvforsyning og natur i byen. I samarbejde med Østerbro Madhaver og NaTur i Byen.
- Foredrag om sundt indeklima – gode råd og retningslinjer.
- Foredrag om bæredygtig familie og bedre livsvilkår for de fremtidige generationer.

Miljøpunkt har i de forgangne år holdt en række oplæg om, hvordan man undgår skadelig kemi i hverdagen. I det kommende år afsættes ressourcer til at videreudvikle oplæggende om "Bæredygtig familie", sådan at foredragene dækker flere områder for en bæredygtig livsstil. Foredragene skal dels inspirere til en bæredygtig og sundere hverdag for den enkelte familie, dels sættes i perspektiv i forhold til også at sikre en bæredygtig fremtid for kommende generationer.

Emner i foredragsrækken spænder således fra, hvordan man undgår skadelig kemi i hverdagen, til bæredygtigt forbrug, affald og resourceoptimering.

I det kommende år vil Miljøpunkt ligeledes arbejde med formidlingen af FN's 17 bæredygtigheds-mål, og hvordan de kan omdannes til lokalt miljøarbejde og konkretiseres i en lokal kontekst. Miljøpunkt vil med dette arbejde støtte op om Handlingsplanen for Københavns Kommunes bidrag til FN's verdensmål. I den forbindelse vil Miljøpunkt alliere sig med andre lokale aktører,

som f.eks. Randersgade Skole, der i forvejen er ambassadør for disse målsætninger. Derudover vil Miljøpunkt i det kommende år arbejde for at nå ud til flere af de ældre borgere på Østerbro, blandt andet ved at målrette aktiviteter for denne målgruppe.

Lånehøns, lånecykler og elsparekuffert

Miljøpunkt Østerbro har etableret forskellige lånetilbud til borgerne på Østerbro. P.t. er der tre ladcykler, to lånehønsehuse, en elsparekuffert og senest et æblemosteri. Lånehøns går ud på, at borgerne kan prøve at have høns i 3 måneder for at se, om det er noget for dem. Hønsene rejser fra baggård til baggård og et udlån varer typisk 3 måneder. Lånehønsene er udviklet i et samarbejde med Østerbro Lokaludvalg og er en arbejdsopgave, som forsættes i det kommende år. Hønsene er populære, og har en vigtig funktion i formidlingen af bæredygtig livsstil.

I efteråret 2017 har Miljøpunkt Østerbro udvidet

lånetilbuddene med et lånemosteri. Landbrug & Fødevarer vurderer, at der rådner æbler og pærer for cirka 50 millioner kroner om året. Et lånemosteri passer godt ind i det lokale arbejde mod madspild, som Miljøpunkt har initieret med støtte fra Lokaludvalget. Derfor skal mosteriet også kunne bruges til fremtidige madspildsevent og andre arrangementer, der ligger i æblesæsonen.

Der er afsat ressourcer i årsplanen til at løse arbejdsopgaven med ventelister og koordinering i forbindelse med disse lånemuligheder, samt midler til vedligeholdelse af cykler og lånehønsehuse.

Bydelsarrangementer

Der afsættes medarbejderressourcer til deltagelse i de lokale arrangementer, og til planlægning af aktiviteter i samarbejde med Lokaludvalget og andre lokale aktører. Der er også afsat ressourcer til ad hoc/popup events, der opstår i løbet af et år.

Eksempler på Bydelsarrangementer, hvor Miljøpunkt vil deltage i 2018:

- Østerbro Lokaludvalg Østerbroweekend (2 dage)
- Lokal fællesspisning – med Østerbro Madhaver
- Park(ing) Day eller tilsvarende event med fokus på brug af byrummet
- Byttemarked i samarbejde med Kultur Østerbro
- Evt. kulturhavn i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg.

Kommunikation og formidling

Da Miljøpunkt arbejder med borgerrettede aktiviteter er der en betydelig kommunikationsopgave forbundet med at nå ud til borgerne.

Det foregår f. eks via nyhedsbreve, direkte, personlige invitationer, plakater, foldere og kalendere, samt diverse sociale medier – udover at benytte popup-events og andre arrangementer til at komme i dialog med borgerne om, hvad Miljøpunkt kan tilbyde.

Det er vigtigt at være aktiv i bybilledet og på de sociale medier, hvor mange af vores brugere ser vores aktiviteter, deltager aktivt i debatter, etc. Miljøpunkt arbejder også løbende på at komme i medierne med gode historier, som f.eks. lånehøns og madspildsprojekter.

Derudover er fundraising hos andre parter en forudsætning for, at Miljøpunkt kan optimere sit aktivitetsniveau og nå ud til flest mulige borgere. Midlerne fra Østerbro Lokaludvalg giver Miljøpunkt Østerbro det nødvendige grundlag for at fundraise hos andre parter. (Læs mere om fundraising i Miljøpunkt Østerbros strategiplan for 2015-2018).

Budget: 392.000 kr.

Formål	Aktivitet/Leverance	Succeskriterier
At påvirke borgerne i en bære-bæredygtig retning og formidle konkrete eksempler på en bære-dygtig livsstil og et bæredygtigt forbrug – også til gavn for kom-mende generationer At støtte op om og samarbejde med andre lokale aktører bæredygtige aktiviteter på Østerbro Støtte op om København Kom-munens Miljøpolitik, handleplan for FN's 17 verdensmål og plan for et CO2 neutralt København i 2025 Lokal kommunikation	Afholde workshops i samarbejde med andre lokale aktører, med særlig fokus på: • Forgrønning, natur i byen og selvforsyning • Ressourceoptimering, bæredygtig livsstil og det økologiske fodaftryk Guidede ture – flagermustur, nogle af dem i samarbejde med "Cykling uden alder". Oplæg/foredrag om relevante emner Understøtte lokale borgerdrevne aktiviteter. Aktiviteter i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg og andre aktører, med fokus på miljø. Støtte kommunens initiativer som "partnerskabstræ" og andre ad hoc kampagner. Støtte op om og formidle Københavns Kommunes affaldsplan og handleplan for FN's bæredygtighedsmål. Formidling af sammenhængen mellem globale målsætninger og lokalt miljøarbejde, og hvordan, det er relevant for Østerbro. Udlåne låneløns, cykel, klimakuffert, mosteri, miljørådgivning af Østerbros borgere. Kommunikation af lånehøns. Synlighed i forskellige medier – Lokalavis, facebook, Twitter, formidling i lokalavis m.m.	Afholdelse af mindst 4 workshops for borgere på Østerbro Afholde mindst 4 guidede ture på Østerbro Afholde mindst 10 foredrag/oplæg Deltagelse i mindst 3 lokale bydelsarrangementer: f.eks.: • Lokaludvalgets sundhedsweekend • Byttemarked i samarbejde med Kultur Østerbro • Pop-up events i bydelen med lokale aktører En aktivitet i forbindelse med kommunalt initiativ – f.eks. kampagner, der skal udbredes lokalt. At Miljøpunktets formidlingsaktiviteter, såsom foredrag, artikler og SoMe kampagner løbende inkluderer og afspejler kommunens målsætninger og initiativer på miljøområdet. At lånehønsene løbende er udlånt og ordningen er synlig for Østerbros borgere Koordinere og udlåne cyklerne, mosteriet og elsparekufferten Udsende 10- 12 nyhedsbreve, løbende SoMe kampagner. 2-5 omtaler i Østerbro avis og andre medier.

”Fornemmelse for mad”

Miljøpunkt har i 2017 undervist over 550 børn på Østerbros skoler og efterspørgslen fra Østerbros skoler er fortsat overvældende og konstant. Derfor fortsætter undervisningen af skolebørn på Østerbro. Det ligger Miljøpunkt meget på sinde, at så mange børn som muligt bliver uddannet i at undgå madspild. Vi har 2017 arbejdet på at udvide projektets temaer til også at omhandle ressourcer, affald og cirkulær økonomi. Projektet skal udvikles yderligere i 2018, hvor der ligeledes vil være fokus på Københavns Kommunes handleplan for FN's 17 verdensmål om bæredygtighed. Der vil blive arbejdet på at fundraise yderligere til dette projekt. Miljøpunkt vil i 2018 arbejde for at indgå partnerskaber med de lokale skoler om bæredygtighedsprojekter.

Budgettet for 2018 tager højde for den store fortsatte efterspørgsel fra Østerbro skoler, ligesom det tætte samarbejde med det lokale erhvervsliv og udviklingen af undervisningstemaer også afspejler sig i budgettet.

Undervisningsforløbet indeholder praktiske

opgaver, hvor der smages og laves mad, diskuteres madspild og ressourcespild. Der bliver set på datomærkning og der er ture til de lokale supermarkeder for at se, hvad der sker, når varerne nærmer sig udløbsdatoen. Eleverne får derudover til opgave at lave mad af tilfældige overskudsvarer fra det lokale supermarked. De skal tænke kreativt og lære, hvorfor vi skal undgå madspild. Der diskuteres madspild lokalt og ud fra et globalt perspektiv. Der vises film og quizes om mad og ressourcespild, snakkes fattigdom og kigges på det økologiske fodaftryk.

Budget: 150.000 kr.

Formål	Aktivitet/Leverance	Succeskriterier
At uddanne skolebørn på Østerbro til at undgå madspild, (se strategiplanen). Eleverne skal opnå en forståelse for de lokale og globale sammenhænge af madforbrug og madspild og de skal reflektere over deres eget forhold til mad (læringsmål). Undervisningsforløbet for udkolingen bliver udvidet til at omfatte emner som cirkulær økonomi i en forbrugssammenhæng samt globale perspektiver på personlig livsstil og forbrug. At gøre Østerbro, Østerbro Lokaludvalg og Miljøpunkt Østerbro - kendte for at arbejde aktivt mod madspild i samarbejde med forskellige lokale aktører	Undervisningsforløb i indskolingen, mellemtrinnet og udkolingen: • Det Økologiske Fodafttryk • Madspild i detailhandlen - besøg i lokale supermarkeder • Lave mad af overskudsvarer fra lokale butikker Løbende udvikling af undervisning til også at omfatte andre relevante temaer, som FN's verdensmål, og at der er fokus på sammenhængen mellem lokal livsstil og globale udfordringer. Udbrede kendskabet til projektet. Kommunikation af projektet, evalueringen samt formidling om madspild, ressourcespild m.m. Samarbejdet med det lokale erhvervsliv, samarbejdet mellem skolerne og supermarkederne etc.	10 Undervisningsforløb på Østerbro skoler = 20 undervisningsmoduler og 10 virksomhedsbesøg Indgåelse af partnerskab med en skole på Østerbro om ressourcer, affald og cirkulær økonomi, med fokus på Københavns Kommunes handleplan for FN's 17 verdensmål om bæredygtighed. Målrettet presseindsats til lokale og nationale medier

Budget for 2018

Indtægtspost	2018
Driftsstilskud fra Østerbro Lokaludvalg	684.700
Projektmidler fra Østerbro Lokaludvalg	542.000
I alt indtægter	1.226.700

Udgiftspost - Driftstilskud	Budget 2018
Administration, centerledelse, bestyrelsesarbejde, planlægning, budget, regnskab, strategi, koor-dineringsmøder, nye samarbejds-muligheder, overordnet projektkoordinering, personaleledelse, fundraising, m.v.	350.000
Revision og bogholderi	65.000
Husleje	100.000
Kontorhold, efteruddannelse, IT-support, IT systemer og telefoni, forsikringer, økonomisystem, personaleudgifter, mindre reparation-er ladcykler m.v.	169.700
Udgifter i alt	684.700

Aktivitetsmidler	Budget 2018
FORNEMMELSE FOR MAD – se detaljer i skema Undervisning af skolebørn i madspild på Østerbro Udvikling og afprøvning af nye temaer	150.000
BORGERRETTEDE MILJØAKTIVITETER – se detaljer i skema • Workshops • Guidede ture • Foredrag/oplæg/debat • Events, pop-up aktiviteter • Deltagelse i bydelsarrangementer • Understøttelse af og sparring til initiativer og aktiviteter af andre lokale aktører • Koordinering og udlån af Østerbro Lånehøns samt udlån af ladcykler og æblemosteri • Kommunikation og formidling: Miljøpunkts aktiviteter og Miljøpunkt Østerbros og Østerbro Lokaludvalgs fælles aktiviteter • Fundraising	392.000
Udgifter i alt Med ovenstående budget vil der være grundlag for knapt 1½ årsværk.	542.000

Bestyrelsen for Miljøpunkt Østerbro

Dato:

Ole Kassow, formand, medlem af forretningsudvalg

Janne Foghmar

Mette Mertz, næstformand, medlem af forretningsudvalg

Annagrethe Ottovar

Bjarne Gantzel Pedersen, medlem af forretningsudvalg

Jens Peter Mortensen

Silje Aniella Auresø, medlem af forretningsudvalg

Magdalena Szymanski

Mette Annelie Rasmussen

Strategiplan 2015-2018

Vision

Miljøpunkt Østerbros vision er, at bydelen bliver bæredygtig. Vores projekter i bydelen danner skole for bæredygtighedsprojekter i en storby som København.

Mission

Miljøpunkt Østerbros mission er at bevidstgøre, engagere og inspirere borgere, virksomheder og foreninger til at ændre adfærd mod en mere bæredygtig livsstil.

De vigtigste samarbejdspartnere er Østerbro Lokaludvalg, borgere, foreninger, institutioner, erhverv på Østerbro, samt Københavns Kommune. Dernæst kommer lokale, nationale og internationale medier, samt danske og internationale vidensinstitutioner.

Organisering

Miljøpunkt Østerbro er en selvejende fond med egen bestyrelse, og er finansieret med driftsmidler fra Østerbro Lokaludvalg. Der er ansat en centerleder, som referer til bestyrelsen. Derudover er der alt efter finansiering, ansat et antal projektledere og studentermedarbejdere.

Miljøpunkt Østerbro rådgiver borgere, institutioner, boligforeninger m.fl. om bæredygtighed og

ressourceansvarlighed generelt. Der gøres via informationsarrangementer, foredrag, møder og workshops. Derudover udgiver Miljøpunkt Østerbro relevant inspirationsmateriale og håndterer borgerhenvendelser om forskellige miljøspørgsmål indenfor kemi, energibesparelser, miljø og ressourcehåndtering.

Miljøpunkt Østerbro opererer med en projektorienteret arbejdsform, hvor vi enten er projektleder eller projektdeltager i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere – borgere, virksomheder, institutioner. Vi udvikler projekter hele vejen fra idé til gennemførelse og arbejder kontinuert med formidling og information.

Miljøpunkt Østerbro arbejder strategisk på netværksopbygning, da det er en præmis for at mange af projekterne skal lykkes. Vi faciliterer borgere og andre interesserede i selv at danne netværk. Miljøpunktet Østerbro arbejder tæt sammen med de andre Miljøpunkter i København.

Medarbejderne i Miljøpunkt Østerbro skal være kvalificerede for at kunne fastholde overblikket, kommunikere og på væsentlig måde at bidrage til nytænkning og udvikling. Vi skal fortsat kunne tilbyde borgerne på Østerbro tidssvarende og relevant information med miljøfaglige forhold og mulige

løsninger på lokale og globale miljøudfordringer. Derfor prioriteres medarbejdernes efteruddannelse og deltagelse i konferencer og kurser.

Økonomi

Miljøpunkt Østerbro modtager hvert år et driftstilskud fra Østerbro Lokaludvalg, som består af basismidler og faste projektmidler. Disse midler sikrer en grunddrift for Miljøpunkt Østerbro. Se årsplanen for beskrivelse af projekter og aktiviteter.

At sikre store, længerevarende og effektfulde projekter kræver projekttilskud udover det beløb, Østerbro Lokaludvalg bevilger årligt. Tilskuddet fra Østerbro Lokaludvalg er grundlag for, at der lægges tid ind i årsplanerne til at formulere ansøgninger om projektstøtte fra fonde, m.fl.

4 års perspektiv 2015-2018

Miljøpunkt Østerbro arbejder for et bæredygtigt Østerbro. Det overordnede tema for Miljøpunkt Østerbros arbejde de næste 4 år er at arbejde for at Østerbro bliver en grøn og klimavenlig bydel.

Under dette tema ligger der forskellige projekter, som vil blive beskrevet i det følgende. Midtvejs i det 4 årlige perspektiv vil vi gennemgå vores projekter og se om vi følger vores strategi og planer. Projekter ændrer sig undervej. Nogle falder fra og andre

kommer til. Derfor giver det mulighed for hele tiden at justere projekterne, så det giver bedst mening i forhold til omverden.

Nedenfor er beskrevet de vigtigste projekter. Erfaringen er dog, at der udover disse projekter altid opstår mindre midlertidige projekter, som det giver mening at gennemføre. Disse projekter er ikke beskrevet i strategiplanen, men i de enkelte årsplaner og årsberetninger, som vil følge fra 2015-2018.

Børn og madspild 2015-2018

Det årlige madspild i DK er på 540.000 ton – over halvdelen kommer fra private hjem. Det vil Miljøpunkt gøre noget ved og uddanne skolebørn på Østerbro til at undgå madspild. Derfor har Miljøpunkt i 2014 udviklet et undervisningsforløb, der sætter madspild på skoleskemaet på Østerbros skoler.

Undervisningsforløbet indeholder praktiske opgaver, hvor der smages og laves mad, diskuteres madspild og ressourcspild, og hvor eleverne undersøger, hvad der er i deres eget køleskab. Der er ture til de lokale supermarkeder for at se, hvad der sker, når varerne nærmer sig udløbsdatoen, samt besøg hos lokale fødevarerproduktioner. Eleverne skal lære at lave mad af tilfældige varer, tænke

kreativt og forstå hvorfor vi skal undgå madspild.

I 2015 vil Miljøpunkt Østerbro imødekomme den store efterspørgsel, der er fra skoleklasser på Østerbro for at få et 3 dages undervisningsforløb om madspild. Derudover skal der findes flere samarbejdspartnere og projektet skal optimeres, videreudvikles og der skal udvikles undervisningsmateriale.

I løbet af 2016 og 2017 skal undervisningen fortsætte. Der skal udvikles yderligere, så projektet også omfatter og involverer andre målgrupper på Østerbro f.eks. plejecentre, børneinstitutioner, kulturcentre m.v. I 2018 er målet, at Børn og Madspild på Østerbro et så stort og kendt et projekt, at projektet fremover er gået i drift.

Klimaet og borgerne 2015-2018

Klimaet er under forandring. Vi kan se frem til flere kraftige regnskyl som dem, København har oplevet de senere år. Regnskyl med så store mængder vand, at kloakkerne ikke kan følge med, og Østerbros borgere får oversvømmede kældre. Der er god grund til at arbejde med klimatilpasning, og gerne på en intelligent og sjov måde, der gør bydelen grønnere, giver borgerne lyst til at tage ansvar for klimaet og samtidigt løse nogle af de udfordringer, vi står overfor.

Miljøpunkt Østerbro ønsker at sætte fokus på de problemstillinger, der er i forbindelse med kommende klimaudfordringer, samt de løsninger borgerne selv kan udføre for at tilpasse sig fremtidens klima.

Miljøpunkt Østerbro har de sidste par år været involveret i flere projekter i klimakvarter og vil gerne udbrede de erfaringer, der er opnået i denne del af bydelen til resten af Østerbro. Derfor vil Miljøpunkt Østerbro opstarte et projekt, der helt konkret går ud på at tilbyde boligforeningerne og borgerne "pakked løsninger" og "how to do" guides til, hvad de selv kan gøre for at klimatilpasse deres gård eller område.

Projektet skal forberedes i 2015, hvor der skal findes samarbejdspartnere, søges fonde og formuleres projekter. I 2016 skal der ligeledes søges fonde og opstartes projekter. I 2017 skal projekter implementeres og i 2018 er målet, at der er udført et antal projekter over hele Østerbro.

Miljørådgivning 2015-2018

Miljøpunkt Østerbro har en særlig viden indenfor forskellige miljøfaglige områder. Derfor er det en vigtig del af Miljøpunkt Østerbros arbejde, at videregive denne viden til borgere og andre interesserede på Østerbro. Det gøres allerede

via foredrag, oplæg, guidede ture og workshops. Derfor skal Miljøpunkt Østerbros medarbejdere hele tiden optimere relevant viden til fordel for borgere på Østerbro.

Miljøpunkt vil i 2015 tilbyde forskellige workshops og oplæg som inspirerer til en mere bæredygtig adfærd. I 2016, 2017 og 2018 fortsætter arbejder med formidlingen og Miljøpunkt Østerbros medarbejdere videreuddannes løbende så viden tilpasses den efterspørgsel, der kommer fra Miljøpunkt Østerbros brugere.